

[Lars P. Jensen.]

ikke, men der anvendes i øjeblikket registreringsnumre mellem 1 500 og 1 600. I den betænkning om vareforsyningsloven og prisloven, som handelsministeren henviste til i sin fremsættelsestale, og som ministeren sagde

„var nøgtern bedømmelse — fri for politisk agitation“
oplyses det, at der på daværende tidspunkt var ca. 1 100 registrerede aftaler og bestemmelser, og af disse angives ca. $\frac{1}{3}$ at være indgået før 1932, det vil sige før valuta-centralens oprettelse.

For at undgå misforståelser vil jeg gerne understrege, at det ikke er al monopolvirksomhed, der er skadelig. Vi har adskillige eksempler på, at sammenslutninger har medført rationalisering, som også har været til gavn for forbrugerne. Det vil derfor være urigtigt over en bred front at forbyde monopoler og prisaftaler. Det, der bør ske, og det, det socialdemokratiske lovforslag tager sigte på, er at tage brodden af de skadelige virkninger af monopoler og prisaftaler, herunder naturligvis at ophæve de konkurrencebe- grænsende aftaler, der er samfundsskadelige.

Med de bemærkninger, der her er gjort, har jeg givet noget af baggrunden for de bestemmelser i det socialdemokratiske lovforslag, der vedrører offentlighed og monopolkontrol. Det er to vigtige sider af lovforslaget, men de to spørgsmål må selvfølgelig ses i forbindelse med den omlægning af prislovgivningen iøvrigt, som forslaget tager sigte på.

Den højtærede minister sagde i sin tale før, at han måtte afvise det socialdemokratiske lovforslag. Han hævdede, der var sket væsentlige ændringer i formålsparagraffen. Det er rigtigt. Vi var i sin tid ikke tilfredse med, at formålsparagraffen fik en afviklende karakter. Da man på rigsdagen vedtog denne form for formålsparagraf, var situationen ude i verden en anden, end den er i dag. Da stod vi overfor en vis mulighed for prisfald ude i verden; denne mulighed er ikke tilstede i dag. Derfor mener vi, at formålsparagraffen må ændres. Vi har iøvrigt også sagt, både nu og i fremsættelsestalen, at den prislov, vi har skitseret, ikke blot skal virke i den øjeblikkelige situation. Den skal også virke fremover, idet vi er af den opfattelse, at det vil være nødvendigt også fremtidig, selvom der indtræffer andre forhold, at have en prislov her i landet.

Den højtærede minister mente, det var forkert, at vi lavede en prislov, der ville kaste erhvervslivet ud i usikkerhed. Jeg kan

ikke se, at erhvervslivet bliver kastet ud i usikkerhed ved vort forslag, for det giver netop mulighed for, om jeg så må sige, mindre skøn, end der udøves for øjeblikket. Ifølge dette lovforslag fastsættes der ganske bestemte kriterier for priskontrolrådets skøn, og jeg mener, det er en større betryggelse for erhvervslivet. Så kan vi naturligvis diskutere kriterierne.

Den højtærede handelsminister sagde videre, at det var ensidigt, når vi i § 5 foreslår, at der skal være en overvægt af forbrugere i priskontrolrådet. Det kan vi diskutere; på det punkt har ministeren sin opfattelse, og jeg har min. Jeg hævder, at priskontrolrådet — ja, så afgørende efter vor opfattelse — er til for at beskytte forbrugerne; så må forbrugerne også have overvægt i priskontrolrådet.

Jeg skal ikke komme ind på andre problemer, idet ministeren var ret kort i sin argumentation imod det forslag, mit parti har fremsat, men han var jo ret klar i sin afvisning af det. Jeg skal nøjes med at anbefale det.

Anker Lau: Både den højtærede handelsminister og det ærede medlem hr. Lars P. Jensen har ved fremsættelsen af de to forslag til prislov redegjort for den senere tids prisudvikling. På en måde kan det måske være meget naturligt at bruge denne anledning dertil; men det kan give befolkningen det indtryk, at de to ting, loven og prisudviklingen, har noget med hinanden at gøre, og det er vist til syvende og sidst ikke så forfærdelig meget.

Jeg finder derfor anledning til at fremhæve, at ganske uanset hvilken prislov vi har — ministerens eller det ærede medlem hr. Lars P. Jensens —, gør man klogt i at regne med, at den prisudvikling, som har sin årsag i devalueringen, Koreakrigen, oprustningen og krigsfrygten, og hvad der iøvrigt kommer til os af den slags, ville have været ganske den samme. Alle de prisstigninger, der kommer til os udefra, eller som har deres rod i lønstigninger eller andre omkostningsforøgelser, kan ingen prislov forhindre.

Det, prisloven kan tage sig af — en såre ringe ting i og for sig i forhold til prisens højde —, er spørgsmålet om avancer ved produktion og handel, og her er der naturligvis en rig tumleplads for uenighed om, hvad der er en rimelig avance på de forskellige områder, og om, hvem der skal afgøre, hvad der er rimeligt, om det skal være direktør Seligmann eller konkurrencen eller aftaler indenfor erhvervslivet. Det er alt-